

بررسی وضعیت مدیریت پسماندهای پزشکی مراکز بهداشتی درمانی و پایگاههای بهداشت تابعه شهرستان اردبیل

مهدی فضل زاده دویل^۱، هادی صادقی^۲، صادق حضرتی^۳، مرتضی عالیقدری^۴، سلیم حبیب زاده^۵

- ۱- کارشناس ارشد مهندسی بهداشت محیط، عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل
- ۲- کارشناس ارشد مهندسی بهداشت محیط، عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل
- ۳- استادیار گروه بهداشت حرفه ای، عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل
- ۴- استادیار گروه مهندسی بهداشت محیط، عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل
- ۵- کارشناس گروه مهندسی بهداشت محیط

چکیده:

مدیریت پسماندهای مراکز بهداشتی درمانی و پایگاههای بهداشتی به لحاظ نقش عمده آنها در گسترش انواع بیماریهای واگیردار در میان بیماران بستری شده و سایر افراد جامعه و همچنین آلودگی های زیست محیطی ناشی از جمع آوری و دفع غیر بهداشتی آنها از اهمیت ویژه ای برخوردار است. این تحقیق با هدف تعیین وضعیت مدیریت پسماندها در مراکز بهداشتی درمانی و پایگاههای بهداشتی تابعه شهر اردبیل انجام گرفت.

در این مطالعه توصیفی ۱۴ مرکز بهداشتی درمانی و ۱۴ پایگاه بهداشتی شهر اردبیل در سال ۱۳۸۸ مورد بررسی قرار گرفت و میزان پسماندهای تولیدی، نحوه نگهداری، وضعیت جایگاه های موقت، نحوه جمع آوری زباله ها و نحوه دفع پسماندها از طریق مشاهده و مصاحبه و تطبیق وضعیت بهداشتی آنها با آیین نامه های موجود تعیین و در چک لیست های مخصوص که برای همین کار طراحی شده بود ثبت گردید. میزان تولید روزانه زباله در مراکز بهداشتی ۵۲/۹۲۵ کیلوگرم و در پایگاههای بهداشتی ۱۴/۸۴۰ کیلوگرم در روز بود. میزان تولید روزانه زباله های عادی در مراکز بهداشتی درمانی ۳۶/۴۵۰ کیلوگرم در روز و در پایگاههای بهداشتی ۱۱/۲۲۰ کیلوگرم در روز بود. میزان تولید روزانه زباله های عفونی در مراکز بهداشتی درمانی ۱۳/۵۵۵ کیلوگرم در روز و در پایگاههای بهداشتی ۱/۱۵۵ کیلوگرم در روز بود.

نتایج بدست آمده حاکی از آن است که مدیریت پسماند در مراکز بهداشتی درمانی شهر اردبیل دارای مشکلات جدی می باشد. بنابراین بازنگری اساسی در شیوه مدیریت پسماندها، ارائه برنامه های منظم و تجهیز مراکز به وسایل بی خطر سازی زباله های عفونی قبل از دفن نهایی ضروری می باشد.